

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВІДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

7. Наумова О.Е. Підвищення ролі маркетингових інформаційних систем при забезпечені ефективного управління маркетингом підприємств // Економічний вісник Донбасу. – №2(32). – 2013. – С. 15–18.
8. Оксанич А.П. Інформаційні системи і технології маркетингу / Оксанич А.П., Петренко В.Р., Костенко О.П.: Навч. посіб. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 320 с.
9. Паракина В.Н., Федоренко Т.М. Теория организации / В.Н. Паракина, Т.М. Федоренко. – М.: КНОРУС, 2001. – 296 с.
10. Скребець І.В. Вплив економічної безпеки на стратегічну захищенність підприємства на макрорівні // Актуальні проблеми економіки. – №12, 2013. – С. 56–63.
11. Шемаєва Л.Г. Управління стратегічною взаємодією підприємства із зовнішнім середовищем / Л.Г. Шемаєва: Наукове видання. – Х.: ХНЕУ, 2013. – 280 с.
12. Шкардун В.Д. Маркетинговые основы стратегического планирования: Теория, методология, практика / В.Д. Шкардун: Монография. – М.: Дело, 2005. – 376 с.

УДК 336.7:368

О.М. ШИНКАРЕНКО,
к.е.н., доцент, Черкаський інститут банківської справи УБС НБУ,
О.Л. СИТНИК,
магістрант, Черкаський інститут банківської справи УБС НБУ

Особливості формування фінансового результату страхової компанії

У статті розкрито особливості функціонування сучасного стану страхового ринку в Україні. Проведено дослідження дефініції «фінансовий результат» та з'ясовано склад доходів та витрат страхової компанії та джерела їхнього формування. Описано методику формування фінансового результату діяльності страховиків.

Ключові слова: страхові компанії, страхова діяльність, фінансові результати, доходи страхових компаній, витрати страхових компаній.

О.Н. ШИНКАРЕНКО,
к.э.н., доцент, Черкасский институт банковского дела УБД НБУ,
О.Л. СИТНИК,
магистрант, Черкасский институт банковского дела УБД НБУ

Особенности формирования финансового результата страховой компании

В статье раскрыты особенности функционирования страхового рынка в Украине. Проведено исследование дефиниции «финансовый результат» и определен состав доходов и затрат страховой компании и источники их формирования. Представлена методика формирования финансового результата деятельности страховой компании.

Ключевые слова: страховые компании, страховая деятельность, финансовые результаты, доходы страховых компаний, затраты страховых компаний.

O. SHYNKARENKO,
candidate of philology, associate professor
O. SYTNYK,

undergraduate The University of banking Cherkasy Institute of banking of the National bank of Ukraine (Kyiv)

Features of forming of financial result of insurance company

The article is exposed the features of functioning of insurance market condition in Ukraine. The definicijii «financial result» is conducted and composition of profits and expenses of insurance company and sources of their forming is certain. The method of forming financial result of activity in insurance company is presented.

Keywords: insurance companies, insurance activity, financial results, profits of insurance companies, expenses of insurance companies.

Постановка проблеми. В останні роки страховий ринок в Україні розвивається досить швидкими темпами, зростає попит на страхові послуги. Це є визначальним фактором формування стабільної фінансової системи держави, оскільки страхування є однією з її важливих складових. Страхові компанії, як і інші підприємства і організації, зацікавлені в ефективній роботі, яка визначається перевищеннем доходів над витратами. Узагальнюючим показником діяльності страхової компанії є фінансовий результат, який обчислюється в розрізі видів діяльності компанії та виступає найважливішим об'єктом бухгалтерського обліку. Саме на основі інформації про

фінансовий результат формується думка про стан і перспективи діяльності страховика.

Аналіз результатів діяльності страховика дає можливість приймати обґрунтовані управлінські рішення, що, свою чоргою, сприятимуть стабільному та незалежному функціонуванню страхової компанії. Саме тому дослідження особливостей формування фінансових результатів страхових компаній має важливе значення в діяльності страховиків.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Вагомий внесок у дослідження особливостей діяльності страхових компаній внесли такі вчені-економісти, як В.Д. Базилевич [4], Н.М. Внукова [6], О.Д. Вовчак [8], С.С. Осадець

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

[17], М.М. Александрова [3], Т.А. Ротова Л.С. Руденко [19] та інші.

Метою статті є обґрунтування науково–теоретичних за–сад формування фінансових результатів у страхових компаніях. Цільова спрямованість дослідження обумовила по–становку і вирішення наступних завдань: дослідити сучасний стан страхового ринку в Україні; розкрити суть поняття «фі–нансовий результат»; з’ясувати особливості доходів та ви–трат страхової компанії та джерела їх формування.

Виклад основного матеріалу. Існування повноцінно–го ринку страхування є важливою умовою для підвищен–ня добробуту населення та сталого економічного зростання. В Україні цей сектор знаходиться на ранній стадії свого роз–витку. Тому подальший його розвиток має набути пріоритет–ного значення в економічній та соціальній аспектах політики держави.

Згідно з даними Національної комісії, що здійснює дер–жавне регулювання у сфері ринків фінансових послуг на ринку страхування, протягом 2013 року відбувалися такі зміни. Впродовж аналізованого періоду кількість страхових компаній, які мали ліцензії на здійснення страхової діяльнос–ті, зменшилася на 37 компаній (переважно компанії поп–life – 35 страхових компаній). Посилення конкуренції та висока концентрація на ринку фінансових послуг стали основними причинами згортання бізнесу багатьох страховиків. Зважа–ючи на той факт, що 100 страхових компаній отримують 18 220,1 млн. грн. премій, що, своєю чергою, становить 93,3% обсягу сукупних премій, діяльність багатьох операторів стра–хового ринку є нерентабельною (понад 200 страхових ком–паній отримують менше 1% страхових премій).

Станом на 01.01.2014 всього було зареєстровано 411 страхових компаній (СК), з яких: 62 – СК зі страхування жит–тя (СК life) (64 установи станом на 30.09.2012), 349 – СК,

що здійснюють види страхування інші, ніж страхування жит–тя (СК non-life) [16].

Вітчизняному страховому ринку притаманні такі негативні ри–си: чисельна кількість випадків шахрайства з боку страхових ор–ганізацій, а також їхніх спроб ухилення від податків, недостат–ність фінансових ресурсів для забезпечення довгострокових зобов’язань з приводу страхування життя, недостатня прозо–рість фінансової звітності страхового сектора та відсутність якіс–ної інформації. Проведення економічної реформи і структур–ної перебудови економіки обумовлює необхідність подальшого розвитку національного страхового ринку як складової части–ни фінансового ринку України, що сприяє створенню підґрунтя для стійкого економічного зростання і забезпечує відшкодуван–ня збитків у разі стихійного лиха, аварій, катастроф та інших не–передбачених подій, що негативно впливають на добробут насе–лення, діяльність суб’єктів господарювання і держави.

Законом України «Про страхування» встановлено, що страховиками визнаються фінансові установи, які ство–рені у формі акціонерних, повних, командитних товариств або товариств із додатковою відповідальністю згідно із За–коном України «Про господарські товариства» з урахуван–ням особливостей, передбачених Законом України «Про стра–хування», а також ті, що одержали у встановленому по–рядку ліцензію на здійснення страхової діяльності [2].

Узагальнюючим показником діяльності страхової компанії є фінансовий результат, який обчислюється в розрізі ви–дів діяльності компанії та виступає найважливішим об’єктом бухгалтерського обліку. Саме на основі інформації про фінан–совий результат формується думка про стан і перспективи ді–яльності страховика. З’ясування сутності фінансових резуль–татів є неодмінною умовою для визначення особливостей їх бухгалтерського обліку. Існують різні погляди з приводу те–оретико–методичних засад і організаційної основи форму–

Визначення поняття «фінансові результати», наведене різними вченими

№ з/п	Джерело	Визначення поняття «фінансовий результат»
1	Лебедзевич Я.В.	Кінцевий результат фінансово–господарської діяльності правильніше було б назвати не балансовим прибутком, а доходом по балансу (балансовим доходом), оскільки на–зва показника повинна відображати його економічну суть [14]
2	Жуков В.Н.	Зведенний (інтегруючий) показник, що характеризує фінансовий результат діяльності підприємства, є балансовий (валовий) прибуток або збиток [11]
3	Карпенко Н.І.	Кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства виражається в показнику прибутку і збитку [13]
4	Калюга О.В., Калюга Є.В.	Потік грошових коштів, що надходять у резерв держави, підприємства або окремої особи в процесі розподілу національного доходу [12]
5	Бутинець Ф.Ф., Олійник О.В., Шигун М.М., Шулепова С.М.	Приріст (зменшення) вартості власного капіталу підприємства, що утворився в процесі його підприємницької діяльності за звітний період [5]
6	Грязнова А.Г.	Фінансовий результат підприємства – це виражені в грошовій формі економічні результати господарської діяльності комерційних організацій всіх форм власності в цілому та у розрізі підрозділів [9]
7	Дубровіна Т.А.	Фінансовий результат діяльності організації (прибуток або збиток) визначається як приріст (або зменшення) власного капіталу, що з’явився в процесі її підприємницької діяльності за звітний період [10]
8	Воблий К.Г.	Фінансовий результат за звітний період діяльності організації розглядають як різницю показника чистих активів на кінець і на початок періоду, скориговану на суми, вилучені або додані власниками [7]
9	Райсберг Б.А., Лозовський Л.Ш., Стародубцева О.Б.	Позитивний фінансовий результат (прибуток) розраховується як різниця між виручкою від реалізації продукції господарської діяльності та сумою витрат факторів виробництва на цю діяльність в грошовому виразі [18]

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВІДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

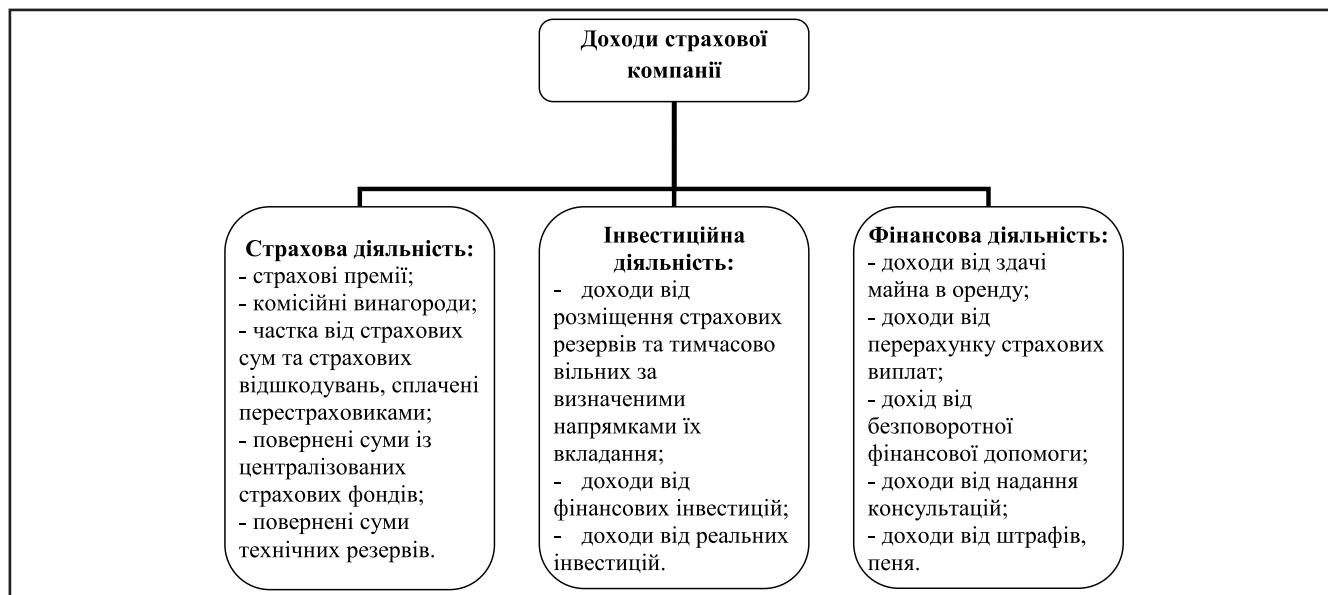

Рисунок 1. Доходи страхової компанії

вання фінансових результатів, проте всі вони неоднозначні та потребують подальших досліджень. В економічній літературі немає єдиного підходу до визначення кінцевого фінансового результату діяльності підприємств, тому вивчення основних засад фінансового результату є предметом дослідження багатьох авторів. Розглянемо семантику поняття «фінансові результати» з погляду різних вчених (див. табл.).

Перш ніж розглядати формування фінансового результату страхової компанії, необхідно з'ясувати суть та джерела доходів і витрат, які несуть страхові компанії. Доходи страховика складаються з доходів від страхової діяльності, від інвестування і розміщення тимчасово вільних коштів, від інших операцій (рис. 1).

До доходів від страхової діяльності відносять страхові премії за договорами страхування та перестрахування, комісійні винагороди за перестрахування, частки від страхових сум та страхових відшкодувань, сплачені перестраховиками, повернуті суми з централізованих страхових резервних фондів, повернуті суми технічних резервів, інших, ніж резерв незароблених премій [6].

Страхові премії (платежі) є первинним доходом страховика та основою подальшого обороту коштів, джерелом фінансування інвестиційної діяльності. При цьому доходом є зароблені страхові платежі, які визначаються за формулою (1):

$$ЗСП = СНСП_{зв. п.} + СНЗСП_{поч.. зв. п.} - СНЗСП_{к. зв. п.}, \quad (1)$$

де ЗСП – зароблені страхові премії;

$СНСП_{зв. п.}$ – сума надходжень страхових платежів за звітний період;

$СНЗСП_{поч.. зв. п.}$ – сума незароблених страхових платежів на початок звітного періоду;

$СНЗСП_{к. зв. п.}$ – сума незароблених страхових платежів на кінець звітного періоду.

До суми надходжень страхових платежів не включаються частки страхових платежів, які сплачено перестраховиками у звітному періоді за договорами перестрахування.

До доходів від інвестування відносять відсотки, сплачені страховиками за довгострокове кредитування житлового будівництва, доходи від участі у прибутку перестраховиків, відсотки на суму залишку коштів на рахунках, відсотки за об-

лігаціями, дивіденди за акціями, відсотки від розміщення коштів на депозитних вкладах у банку.

Інші доходи – це доходи від врегулювання безнадійної залогованості, від здавання майна в оренду, курсові різниці, від індексації та передачі (продажу) основних засобів і нематеріальних активів, від надання консультаційних послуг, штрафів, пені та інші доходи [8].

Витрати страховика пов’язані із двоїстим характером його діяльності, яка передбачає проведення власне страхування (страхових операцій) і виконання страховиком ролі активного інвестора, тобто інвестування і розміщення тимчасово вільних коштів страхових резервів та власних коштів. Витрати на проведення страхових операцій складають від 60 до 90% їх загального розміру [3]. За економічним змістом їх поділяють на три великі групи (рис. 2).

Найважливіша стаття витрат страховика, що виправдовує його існування, – виплати страхових відшкодувань (за умови майнового страхування, страхування відповідальності і підприємницьких ризиків) і страхових сум (за умови особистого страхування). Це ті витрати, які відповідно до структури тарифної ставки забезпечуються нетто–преміями страхових тарифів.

Друга і третя групи витрат об’єднуються поняттям «витрати на ведення страхової справи». Вони є основним складовим елементом навантаження як складової частини страхового тарифу і мають свої специфічні особливості [19].

Витрати на обслуговування процесу страхування і перестрахування в спеціальній економічній літературі і в страховій практиці поділяють на аквізиційні, інкасаційні і ліквідаційні [4].

Аквізиційні витрати – це виробничі витрати страховика, пов’язані із залученням нових страхувальників і укладанням нових страхових договорів за посередництвом страхових агентів. Вони можуть включати оплату послуг із розробки умов, правил і актуарних розрахунків з нових видів страхування, комісійну винагороду страховим посередникам, оплату послуг спеціалістів, які оцінюють прийняті на страхування ризики, витрати на рекламу та інші.

Інкасаційні витрати – це витрати, пов’язані з обслуговуванням готівкового обігу з надходженням страхових платежів

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВІДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Рисунок 2. Витрати на проведення страхових операцій

(страхових премій), тобто на оплату праці службовців компанії, які забезпечують отримання готівкових грошей, втрати на виготовлення бланків квитанцій і відомостей щодо прийому страхових премій, на оплату банківських послуг та інші.

Ліквідаційні витрати – це витрати, пов’язані із ліквідацією збитку, спричиненого страховим випадком, тобто витрати на оплату праці особам, зайнятим ліквідацією збитку, судові витрати, поштово–телефонні витрати, витрати на оплату банківських послуг, пов’язаних з виплатою страхового відшкодування, відрахування в резерв збитків та інші.

Разом зі страховими виплатами зазначені витрати відрізняють витрати страховика від витрат інших суб’єктів господарювання [17].

Витрати на утримання страхової компанії – це ті самі адміністративно–управлінські витрати, які має будь–який суб’єкт господарювання: заробітна плата персоналу компанії з нарахуваннями, плата за оренду приміщення, оплата комунальних послуг, послуг зв’язку, витрати на відрядження, утримання й обслуговування транспорту, амортизаційні відрахування та інші, які відповідно до чинного законодавства відносяться на собівартість страхової діяльності. Управлінські витрати можуть поділятись на загальні витрати управління і витрати з управління майном. Вони не пропорційні зібраним страховим платежам.

Страховики несуть також витрати, пов’язані із забезпеченням процесу інвестування і розміщення тимчасово вільних грошових коштів, тобто управління своїми активами. Інші витрати, що пов’язані з управлінням активами, – це оплата послуг фінансово–кредитних установ, які діють на ринку цінних паперів; витрати, пов’язані з одержанням доходів від інших (крім страхових та інвестиційних) господарських операцій [15].

Загальний обсяг витрат страховика впливає на фінансовий результат діяльності страховика.

Фінансовий результат є вартісною оцінкою підсумків господарювання страховика. Фінансовий результат його діяльності за відповідний звітний період (квартал, півріччя, 9 місяців, рік) визначається як різниця між доходами і витратами. Має, як правило, додатний характер, тобто виступає у формі прибутку, хоча іноді може мати від’ємний характер, тобто набувати форми збитків.

Найбільш загальним показником результативності діяльності страховика є його валовий (балансовий) прибуток. Він визначається як сума прибутку від страхової діяльності, прибутку від страхування життя, прибутку від фінансових операцій та іншої діяльності, зменшених на виплати страхового відшкодування та страхових сум, відрахувань у централізовані страхові резервні фонди та в технічні резерви, інші, ніж резерв зароблених премій.

Прибуток від страхової діяльності планується при розробці тарифів за всіма видами страхування (виняток становлять окремі види обов’язкового страхування) як складова навантаження, яка є від’ємним елементом тарифної ставки. Страховик може отримувати прибуток не тільки за рахунок цієї складової, а й за рахунок зниження собівартості страхової послуги (скорочення видатків на ведення справи, зниження збитковості за окремими видами страхування). Взагалі страховик не повинен намагатись отримати високий прибуток від страхових операцій, оскільки це порушує принцип еквівалентності його відносин зі страховувальником. Застосування поняття прибутку у страхуванні є досить умовним, так як тут не створюється національний дохід, а відбувається тільки його перерозподіл. Для страховика прибутком вважається такий позитивний фінансовий результат, який забезпечує перевищення доходів над витратами, тобто прибуток від страхової діяльності (крім страхування життя і медично-го страхування) обчислюється як різниця між доходами від страхової діяльності та витратами страховика на надання

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВІДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

страхових послуг. Прибуток від страхової діяльності $P_{\text{од}}$ може на обчислити за формулою (2):

$$P_{\text{од}} = (\text{ЗП} + \text{КП} + \text{ВП} + \text{ПЦР} + \text{ПТР}) - (\text{ВС} + \text{ВЦР} + \text{ВТР} + \text{BBC}), \quad (2)$$

де $P_{\text{од}}$ – прибуток від страхової діяльності;

ЗП – зароблені страхові премії за договорами страхування і перестрахування;

КП – комісійні винагороди за перестрахування;

ВП – частки страхових виплат, сплачені перестрахувальниками;

ПЦР – повернені суми із централізованих страхових резервних фондів;

ПТР – повернені суми з технічних резервів, інших, ніж резерви незароблених премій;

ВС – виплати страхових сум та страхових відшкодувань;

ВЦР – відрахування в централізовані страхові резервні фонди;

ВТР – відрахування в технічні резерви, інші, ніж резерв незароблених премій;

BBC – витрати на ведення страхової справи.

Найбільш важливим моментом у визначенні прибутку від страхової діяльності є визначення зароблених премій. Загальний підхід полягає в тому, що страхові премії мають бути сплачені раніше, ніж виникає зобов'язання страховика здійснити страхову виплату. Тому не вся сума мобілізованих страхових премій може розглядатись як дохід страховика. До тих пір поки строк дії договору страхування не минає, відповідальність страховика перед страхувальником не закінчується, а отримані страхові премії ще не можна вважати заробленими. Отже, в будь-який момент часу страхована премія складається з двох частин – тієї, що вже вважається заробленою, і тієї, яку на даний момент часу не можна вважати заробленою. Співвідношення між цими частинами пропорційне до часу, який залишився до закінчення строку дії договору страхування. У зв'язку з тим, що страхована компанія має не один, а десятки договорів страхування, які не збігаються в часі, визначити зароблену і незароблену страхову премії виходячи зі строку дії договору страхування досить незручно. На практиці для цієї мети страховики використовують спеціальні методи. Як правило, спочатку обчислюється незароблена премія, яка формує резерв незароблених премій, а далі вже – зароблена, яка складає дохід страховика. Відповідно до Закону України «Про страхування» величина резервів незароблених премій на будь-яку звітну дату встановлюється залежно від часток надходжень сум страхових премій (страхових платежів, внесків), які не можуть бути меншими 80% загальної суми надходжень страхових платежів, з відповідних видів страхування у кожному місяці з попередніх 9 місяців (3 кварталів розрахункового періоду) і обчислюється в такому порядку: сума надходжень страхових премій у першому кварталі цього періоду множиться на одну четверть; сума надходжень страхових премій у другому кварталі множиться на одну другу; сума надходжень страховик премій в останньому кварталі множиться на три четверти; одержані добутки додаються і складають резерв незароблених премій на певну звітну дату. На його основі розраховують зароблені страхові премії (ЗП), суму яких можна визначити за формулою (3):

$$\text{ЗП} = \text{РНП} \text{ (поч.)} + (\text{СП} - \text{ПП}) - \text{РНП} \text{ (кін.)}, \quad (3)$$

де РНП (поч.) – резерв незароблених премій на початок звітного періоду;

СП – страхові премії, що надійшли у звітному періоді;

РНП (кін.) – резерв незаробленої премії на кінець звітного періоду.

Ступінь реальності визначення фінансового результату від страхової діяльності залежить від того, наскільки точно обчислені суми резерву незаробленої премії. Тому у практиці страхових компаній особлива увага приділяється пошуку найпридатніших методів достатньо точного визначення фінансових результатів залежно від характеру діяльності страховика і видів діяльності.

Прибуток від страхової діяльності не завжди є головною частиною балансового прибутку страховика. Дуже часто основна діяльність страховика приносить йому не прибуток, а збитки, що компенсиуються прибутком від інвестування та розміщення тимчасово вільних коштів, а також прибутком від інших операцій. Ці види прибутку страховика визначаються як різниця між відповідними доходами і витратами.

Прибуток від інвестування та розміщення тимчасово вільних коштів не включає дохід від інвестування та розміщення коштів резервів із страхування життя і медичного страхування у разі використання їх на поповнення резервів із страхування життя відповідно до методики формування резервів із страхування життя, зазначеної у ст. 31 Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про страхування», або на поповнення резервів з медичного страхування у випадках, передбачених чинним законодавством.

Прибуток страховика, який залишається після сплати податків, є чистим прибутком і власністю страховика. Порядок його використання підпорядковується спільним для всіх суб'єктів підприємницької діяльності принципам і регулюється Законом України «Про господарські товариства» [1] та статутними документами страховика. Особливістю розподілу прибутку страховика є те, що згідно із Законом України «Про страхування» [2] за рахунок чистого прибутку (перш ніж він буде розподілений між власниками) страховик може створювати вільні резерви з метою зміцнення своєї платоспроможності.

Висновки

Діяльність страхових компаній істотно відрізняється від інших видів підприємницької діяльності. Основною відмінністю є прагнення страхової компанії брати на себе ризики різних суб'єктів господарювання, проте основною метою діяльності страховика, як і інших суб'єктів підприємницької діяльності, є отримання позитивного фінансового результату.

В умовах нестабільного ринку страхових послуг контрагентам і потенційним інвесторам страхових компаній важливо мати уявлення про поточний фінансовий стан компанії, прогнози її майбутньої діяльності. Найбільш точно про це можливо дізнатися, проаналізувавши фінансові результати страхової компанії, оскільки саме цей показник дає максимально реальне відображення стану страхової компанії.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.91 №1576–ХІІ[зі змінами та доповненнями][Електрон.ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>
2. Закон України «Про страхування» від 07.03.96 №85/96–ВР [зі змінами та доповненнями] [Електрон. ресурс]. – Режим

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВІДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- жим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=85%2F96-%E2%FO>.
3. Александрова М.М. Страхування: Навч.–метод. посіб. / М.М. Александрова. – К.: ЦУЛ, 2002. – 208 с.
4. Базилевич В.Д. Страхова справа / В.Д. Базилевич, К.С. Базилевич. – К.: Знання, 2005. – 351с.
5. Бутинець Ф.Ф., Олійник О.В., Шигун М.М., Шулепова С.М. Організація бухгалтерського обліку. Навчальний посібник для студентів вузів спеціальності 7.050.106 «Облік і аудит». 2–ге вид., доп. і перероб. – Житомир: ЖІТІ, 2001. – 576 с.
6. Внукова Н.М., Успаленко В.І., Временка Л.В., Кондратенко Д.В. Страхування: теорія та практика: Навч.–метод. посібник // Н.М. Внукова, В.І. Успаленко, Л.В. Временка, Д.В. Кондратенко. – Х.: Бурун Книга, 2004. – 371 с.
7. Воблый К.Г. Основы экономии страхования. – М.: Анкил, 1995. – С. 77.
8. Вовчак О.Д. Страхування: Навч. посіб. / О.Д. Вовчак. – Л.: Новий Світ–2000, 2004. – 480 с.
9. Грязнова А.Г. Финансово–кредитный энциклопедический словарь. – М.: Финансы и статистика, 2002. – С. 1037.
10. Дубровина Т.А. Бухгалтерский учет в страховых организациях. – М.: ЮНИТИ, 2000. – С. 316.
11. Жуков В.Н. Учет финансовых результатов для целей налогообложения // Бухгалтерский учет и аудит, 1997, № 12.
12. Калюга О.В., Калюга Е.В. Контроль финансовой отчетности и правильность ее составления. – К.: Ніка–Центр, 2001.
13. Карпенко Н.І. Проблеми узгодження бухгалтерського і податкового обліку результатів діяльності та шляхи їх вирішення. – Т.: «Векс», 2003.
14. Лебедзевич Я.В. Класифікація доходів і результатів діяльності та їх облікова інтерпретація. – К.: Ніка – Центр, 2001.
15. Лень В.С., Гливицько В.В. Звітність підприємства. Підручник. – 2–ге вид., перероб. і допов. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 612 с.
16. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електрон. ресурс]. Режим доступу: <http://nfp.gov.ua/content/informaciya-pro-stan-i-rozvitok.html>
17. Осадець С.С. Страхування: Підручник / С.С. Осадець. – Вид. 2–ге, перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2002. – 599 с.
18. Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б. Современный экономический словарь, изд. – 6–е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА–М, 2008. – 512 с. – (Библиотека словарей «ИНФРА–М»).
19. Ротова Т.А., Руденко Л.С. Страхування: Навч. посібник. – К.: Київ, 2004. – 400 с.

УДК 338.242:657

О.І. ВОЛОТ,

к.е.н., Чернігівський національний технологічний університет,

А.П. МИТЬКО,

студентка, Чернігівський національний технологічний університет

Бухгалтерський аутсорсинг: сутність, класифікація та облік

У статті досліджено сучасний стан та економічну сутність бухгалтерського аутсорсингу. Розроблено класифікацію послуг з бухгалтерського аутсорсингу та відображення в обліку, що сприятиме покращенню якості ведення бухгалтерського обліку та формування пакету фінансової звітності.

Ключові слова: аутсорсинг, бухгалтерський аутсорсинг, класифікація, бухгалтерський облік, доходи, витрати.

Е.І. ВОЛОТ,

к.э.н., Черниговский национальный технологический университет,

А.П. МИТЬКО,

студентка, Черниговский национальный технологический университет

Бухгалтерский аутсорсинг: суть, классификация и учет

В статье исследованы современное состояние и экономическая суть бухгалтерского аутсорсинга. Разработана классификация услуг по бухгалтерскому аутсорсингу и отображение в учете, что будет способствовать улучшению качества ведения бухгалтерского учета и формированию пакета финансовой отчетности.

Ключевые слова: аутсорсинг, бухгалтерский аутсорсинг, классификация, бухгалтерский учет, доходы, расходы.

О.І. ВОЛОТ,

PhD, Chernihiv national technological university

А.П. МИТЬКО,

student, Chernihiv national technological university

Accounting outsourcing: essence, classification and accounting

This paper investigates the current state and the economic substance of accounting outsourcing. The classification of accounting outsourcing services and recording that will improve the quality of accounting and financial reporting package formation.

Keywords: outsourcing, accounting outsourcing, classification, accounting, revenues, expenses.

Постановка проблеми. Для того щоб суб'єкт підприємницької діяльності був лідером на внутрішньому ринку та представляв стійку конкурентоспроможну позицію на зовнішньому – першочергово, потрібно здійснювати пошук більш нових методик і технологій управління підприємством, які матимуть вектор направлення на підвищення кількісних та якісних показників ефективності господарської діяльності. Однією з таких технологій, яка поступово набуває суттєвого значення, є бухгалтерський аутсорсинг.

Проте на даній стадії розвитку економічних відносин, які мають місце в Україні, він не є в достатній мірі вивченим та